

Today's higher education requires various approaches to teaching students to become highly qualified specialists. Individualisation and competence-based learning have a positive impact on the final result. Working in small groups is a suitable method for learning the material, as it involves the active participation of each student in discussing, analysing and solving tasks; development of communication skills – working in a group helps students to develop effective communication skills, argumentation of their point of view and teamwork; as well as improving the practical skills of students necessary for the work of a dentist.

At the same time, it is necessary to understand and not underestimate the role of the teacher in this methodology. Their tasks are defining learning objectives, developing tasks to take into account individual characteristics of students, changing the composition of groups if necessary, developing learning materials, and creating instructions and a positive atmosphere. During the lesson, they provide the assistance required, control the time and stimulate the students' activity. At the end of the lesson, evaluate the work of the groups and each student individually.

Working in small groups in combination with other teaching methods contributes to the acquisition of theoretical knowledge, development of clinical thinking, formation of practical skills, communication competencies and team spirit. Qualitatively organised group work can significantly improve the efficiency of the learning process and prepare students for successful professional activities.

Key words: work in small groups, dentistry, learning, communication skills, practical skills.

Introduction.

Modernisation of education is characterised by a shift from traditional teaching methods to more interactive ones. The humanistic and competence-based approaches underpinning this process are aimed at developing both the student's personal qualities and professional competencies. Active learning, based on cooperation in small groups, allows students not only to gain knowledge but also to develop critical thinking, communication and problem-solving skills [1, 2, 3].

The aim of the study.

To analyse the teaching methodology "work in small groups" for 4th and 5th year students of the Dental Faculty of Poltava State Medical University.

Main part.

Small group work is becoming an integral part of the modern educational process, including dentistry. This teaching method has several advantages that contribute to a deeper learning of the material, the development of practical skills, and the formation of team spirit among future dentists [1, 2, 3, 4].

Advantages of teaching methods [2]:

Students' active involvement. In contrast to passive perception of lectures, group work involves the active participation of each student in discussing, analysing, and solving tasks.

Development of communication skills. A dentist is not only a doctor but also a communicator. Group work helps students develop effective communication skills, argumentation of their point of view, and teamwork.

A deeper understanding of the material. The group exchange of opinions and ideas contributes to a deeper understanding of theoretical material and its practical application.

Developing critical thinking. Students learn to analyse information, evaluate different points of view and make informed decisions.

Development of practical skills. Many of the tasks performed in groups aim to develop the practical skills necessary for dentist work.

Preparation for professional activity. Working in a group simulates real working conditions, where the doctor often works in a team with other specialists.

Saving time. Working in small groups saves class time, as there is no need to listen to everyone in a large group.

Working in small groups allows students to acquire the skills necessary for communication and collaboration. The ideas generated in the group help participants be useful to each other. Expressing opinions helps students feel their own capabilities and strengthens them [4, 5].

Given the above, it is necessary to understand and not underestimate the role of the teacher in this methodology. The effectiveness of such training depends on their training, ability to manage the process and provide feedback. Let's look at the key aspects of a teacher's work:

- Planning and preparation.

Setting learning objectives. The teacher clearly formulates what knowledge, skills, and abilities students should acquire through group work.

Development of tasks. Tasks should be specific, interesting, understandable and consistent with the learning objectives and level of students' training. For example, discussion of clinical cases – analysis of real clinical situations with the subsequent development of treatment plans; solving situational problems – modelling various situations that may arise at a dentist's appointment; preparation of presentations as research results; review of scientific literature.

- Formation of groups.

Taking into account students' individual characteristics, try to form groups so that each group includes students with different levels of knowledge and experience.

Changing the composition of groups. Periodically change the composition of groups so that students can work with different people.

Some authors recommend that students be assigned certain roles according to the tasks they can perform, which will help them work more effectively:

Speaker (group leader): reads out the task, organises the order of execution, invites participants to speak in turn, encourages the group to work, summarises the results, and identifies the speaker.

Secretary: keeps records of the group's work results, briefly and legibly. A group member should be ready to express the group's opinion when summarising the results or helping the speaker.

Observer (timekeeper): keeps track of time and encourages the group to work.

Rapporteur: clearly expresses the group's opinion and reports on the results of the group's work [4, 6, 7].

- Process management.

Development of training materials. Creation of training manuals, posters, and videos.

Creating instructions. The teacher prepares detailed instructions for students to help them understand the task and organise their work.

Selection of materials. Ensures that all the necessary materials for group work are available.

Creating a positive atmosphere. Promotes an atmosphere of trust and mutual respect in the groups.

Providing necessary assistance. The teacher is ready to help students if they have any difficulties.

Time management. Ensures that groups complete their tasks on time.

Stimulating activity. Encourages students to take an active part in the discussion and problem-solving.

- Providing feedback.

Evaluation of group work. The teacher evaluates the results of each group and provides feedback.

Individual work with each student. The teacher allocates time for individual work with each student to assess their contribution to the group.

- Development of group work skills.

Modelling effective behaviour. The teacher shows students examples of effective group behaviour.

Teaching communication skills. Helps students develop effective communication, discussion and conflict resolution skills.

Feedback. It is essential to give students feedback on their group work so that they can understand their strengths and what they need to work on.

- Assessment.

Determination of evaluation criteria. Determine in advance the criteria by which the groups' work will be assessed.

Various forms of assessment. Various forms of assessment are used: individual tasks, group presentations, self-assessment, etc.

It should be remembered that the "work in small groups" method is not just a division of students into subgroups but a purposeful process that requires careful preparation and constant monitoring from the teacher. Only in this case is it possible to achieve maximum efficiency of such training [1, 4, 7].

Conclusions.

Working in small groups is a powerful tool for developing future dentists. It contributes not only to the acquisition of theoretical knowledge but also to the development of clinical thinking, practical skills, communication competencies and team spirit. Thanks to this, even the "weaker" students feel they are doing a good job. Collaborative learning is effective only in combination with other methods, including traditional ones, and is one of the components. Properly organised group work can significantly increase the efficiency of the learning process and prepare students for successful professional activities.

DOI 10.29254/2077-4214-2025-1-176-337-341

УДК 378.147:616.314-057.875

Дворник В. М., Баля Г. М., Марченко К. В., Шеметов О. В.,
Перепелова Т. В., Ілляшенко Ю. І., Мартиненко І. М.

РОБОТА В МАЛИХ ГРУПАХ ЗІ СТУДЕНТАМИ ПРИ ВИВЧЕННІ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Полтавський державний медичний університет (м. Полтава, Україна)

t.perepelova@pdmu.edu.ua

Сьогодення вищої освіти потребує різноманітні підходи до навчання студентів для отримання висококваліфікованого спеціаліста. Індивідуалізація та компетентнісний підхід у навчанні позитивно впливають на кінцевий результат. Робота в малих групах є гарним методом для засвоєння матеріалу, оскільки передбачає активну участь кожного студента в обговоренні, аналізі та вирішенні поставлених завдань; розвитку комунікативних навичок – робота в групі допомагає студентам відпрацювати навички ефективного спілкування, аргументації своєї точки зору та роботи в команді; а також удосконалення практичних навичок здобувачів, необхідних для роботи лікаря-стоматолога.

В той же час, необхідно розуміти та не недооцінювати роль викладача у даній методиці. Його завданнями є: визначення навчальних цілей, розробка завдань із врахування індивідуальних особливостей студентів, за необхідності зміна складу груп, та розробка навчальних матеріалів, створення інструкцій та позитивної атмосфери. Під час проведення заняття – надання необхідної допомоги, контроль за часом та стимулювання активності у здобувачів. По його завершенню: оцінка роботи груп та кожного студента окремо.

Робота в малих групах у поєднанні з іншими методами навчання сприяє засвоєнню теоретичних знань, розвитку клінічного мислення, формуванню практичних навичок, комунікативних компетенцій та командного духу. Якісно організована робота в групах може значно підвищити ефективність навчального процесу та підготувати студентів до успішної професійної діяльності.

Ключові слова: робота в малих групах, стоматологія, навчання, комунікативні навички, практичні навички.

Вступ.

Модернізація освіти характеризується переходом від традиційних методів навчання до більш інтерактивних. Гуманістичний та компетентнісний підходи, що лежать в основі цього процесу, спрямовані на розвиток як особистісних якостей студента, так і його професійних компетенцій. Активне навчання, засноване на співпраці в малих групах, дозволяє студентам не тільки отримувати знання, але й розвивати навички критичного мислення, комунікації та вирішення проблем [1, 2, 3].

Мета дослідження.

Аналіз методики викладання «робота в малих групах» у студентів 4 та 5 курсів стоматологічного факультету Полтавського державного медичного університету.

Основна частина.

Робота в малих групах стає невід'ємною частиною сучасного освітнього процесу, зокрема і в стоматології. Цей метод навчання має низку переваг, які сприяють глибшому засвоєнню матеріалу, розвитку практичних навичок та формуванню командного духу серед майбутніх стоматологів [1, 2, 3, 4].

Переваги методики викладання [2]:

Активне залучення студентів. На відміну від пасивного сприйняття лекцій, робота в групах передбачає активну участь кожного студента в обговоренні, аналізі та вирішенні поставлених завдань.

Розвиток комунікативних навичок. Стоматолог – це не лише лікар, а й комунікатор. Робота в групі допомагає студентам відпрацювати навички ефективного спілкування, аргументації своєї точки зору та роботи в команді.

Глибше розуміння матеріалу. Обмін думками та ідеями в групі сприяє більш глибокому розумінню теоретичного матеріалу та його практичного застосування.

Формування критичного мислення. Студенти вчаться аналізувати інформацію, оцінювати різні точки зору та приймати обґрунтовані рішення.

Розвиток практичних навичок. Багато завдань, що виконуються в групах, спрямовані на розвиток практичних навичок, необхідних для роботи стоматолога.

Підготовка до професійної діяльності. Робота в групі моделює реальні умови роботи, де лікар часто працює в команді з іншими фахівцями.

Економія часу. Робота в малих групах дає можливість заощадити час заняття, бо зникає потреба вислуховувати кожного у великій групі.

Робота в малих групах дозволяє студентам набути навичок, що необхідні для спілкування та співпраці. Ідеї, що виробляються в групі, допомагають учасникам та учасницям бути корисним одне одному. Висловлення думок допомагає студентам відчувати їхні власні можливості та зміцнити їх [4, 5].

З огляду на вищезазначене, необхідно розуміти та не недооцінювати роль викладача у даній методиці. Від його підготовки, вміння керувати процесом та надавати зворотний зв'язок залежить ефективність такого навчання. Розглянемо ключові аспекти роботи викладача:

• Планування та підготовка.

Визначення навчальних цілей. Викладач чітко формулює, яких знань, умінь та навичок студенти повинні набути в результаті роботи в групі.

Розробка завдань. Завдання мають бути конкретними, цікавими, зрозумілими та відповідати навчальним цілям і рівню підготовки студентів. Наприклад, обговорення клінічних випадків – аналіз реальних клінічних ситуацій з подальшою розробкою планів лікування; розв'язання ситуаційних задач – моделювання різних ситуацій, які можуть виникнути на прийомі стоматолога; підготовка презентацій, як результатів проведених досліджень, огляд наукової літератури.

• Формування груп.

Враховання індивідуальних особливостей студентів. Спробувати сформувати групи так, щоб у кожній були студенти з різними рівнями знань та досвіду.

Зміна складу груп. Періодично змінювати склад груп, щоб студенти могли працювати з різними людьми.

Деякі автори рекомендують студентам розподілити певні ролі, відповідно до завдань, які вони можуть виконувати, що сприятиме більш ефективній роботі:

Спікер (керівник групи): зачитує завдання, організовує порядок виконання, пропонує учасникам висловитися по черзі, заохочує групу до роботи, підбиває її підсумки, визначає доповідача.

Секретар: веде записи результатів роботи своєї групи, записи веде коротко і розбірливо, як член групи має бути готовий висловити думку групи при підбитті підсумків або допомогти доповідачеві.

Спостерігач (тайм-кіпер): стежить за часом, заохочує групу до роботи.

Доповідач: чітко висловлює думку групи, доповідає про результат роботи групи [4, 6, 7].

• Керування процесом.

Розробка навчальних матеріалів. Створення навчальних посібників, плакатів, відеороликів.

Створення інструкцій. Викладач готує детальні інструкції для студентів, які допоможуть їм зрозуміти завдання та організувати свою роботу.

Підбір матеріалів. Забезпечує наявність усіх необхідних матеріалів для роботи в групах.

Створення позитивної атмосфери. Сприяє створенню атмосфери довіри та взаємоповаги у групах.

Надання необхідної допомоги. Викладач готовий надати допомогу студентам, якщо у них виникають труднощі.

Контроль за часом. Стежити за тим, щоб групи встигали виконати завдання вчасно.

Стимулювання активності. Заохочує студентів до активної участі в обговоренні та вирішенні завдань.

- Надання зворотного зв'язку.

Оцінка роботи груп. Викладач оцінює результати роботи кожної групи та надає зворотний зв'язок.

Індивідуальна робота з кожним студентом. Виділяє час для індивідуальної роботи з кожним студентом, щоб оцінити його внесок у роботу групи.

- Розвиток навичок роботи в групі.

Моделювання ефективної поведінки. Викладач демонструє студентам приклади ефективної поведінки в групі.

Навчання навичок комунікації. Допомогає студентам розвивати навички ефективної комунікації, ведення дискусії та вирішення конфліктів.

Зворотний зв'язок. Важливо надавати студентам зворотний зв'язок щодо їхньої роботи в групі, щоб вони могли зрозуміти свої сильні сторони та над чим ще потрібно працювати.

- Оцінювання.

Визначення критеріїв оцінювання. Заздалегідь визначає критерії, за якими буде оцінюватися робота груп.

Різноманітні форми оцінювання. Використовує різноманітні форми оцінювання: індивідуальні завдання, групові презентації, самооцінка тощо.

Необхідно пам'ятати, що метод «робота в малих групах» – це не просто поділ студентів на підгрупи, а цілеспрямований процес, який вимагає від викладача ретельної підготовки та постійного контролю, тільки в такому випадку можна досягти максимальної ефективності такого навчання [1, 4, 7].

Висновки.

Робота в малих групах – це потужний інструмент для розвитку майбутніх стоматологів. Вона сприяє не тільки засвоєнню теоретичних знань, але й розвитку клінічного мислення, формуванню практичних навичок, комунікативних компетенцій та командного духу. Завдяки цьому навіть «слабший» студент відчуває сприятливе виконання свого завдання. Навчання у співпраці ефективно лише в поєднанні з іншими методами, включаючи традиційні, і є одним із компонентів. Правильно організована робота в групах може значно підвищити ефективність навчального процесу та підготувати студентів до успішної професійної діяльності.

References / Література

1. Romanyshyna OYa. Orhanizatsiya roboty v malykh hrupakh pry vyvchenni dystsypliny «Prohramuvannya» dlya studentiv spetsialnosti «Serednya osvita. Informatyka». Tezy dopovidey II mizhnarodnoyi naukovy-praktychnoyi konferentsiyi Dynamika rozvytku svitovoyi nauky; 2019 Zhovt 23-25; Vankuver: Perfect Publishing; 2019. s. 460-463. [in Ukrainian].
2. Horyacha LO, Kolomyets IV, Prokopenko TS. Tekhnolohiya roboty v malykh hrupakh: mozhyvist i obmezheniya. Kharkiv: Fakhovyy koledzh Natsionalnoho farmatsevtichnoho universytetu; 2016. 6 s. [in Ukrainian].
3. Karplyuk SO. Hrupova forma orhanizatsiyi navchal'noyi diyal'nosti studentiv pryrodnycho-matematychnykh dystsyplin. Zbirnyk naukovykh prats Aktual'ni problemy matematyky ta metodyky yiyi vykladannya; Zhytomir: Vyd-vo ZHDU im. I. Franka; 2007. 62 s. [in Ukrainian].
4. Palasyuk MI. Metodyka roboty u malykh hrupakh yak forma interaktyvnoyi vzayemodiyi pry vyvchenni nimetskoyi movy. Materialy XX naukovoyi konferentsiyi TNTU im. I. Pulyuya; 2017; Ternopil. Ternopil: TNTU im. I. Pulyuya; 2017. s. 271-272. [in Ukrainian].
5. Brown HD. Teaching by Principles: An Interactive Approach to Language Pedagogy. 2nd ed. London: Pearson Education, Inc.; 2000. 480 p.
6. Dee Fink L. Team-Based Learning A Transformative Use of Small Groups in College Teaching. 1st ed. London: Routledge; 2004. Chapter 1, Beyond Small Groups – Harnessing the Extraordinary Power of Learning Teams; p. 3-23.
7. Hin AO. Pryyomy pedahohichnoyi tekhniky. Luhansk: Navchalna knyha; 2004. 84 s. [in Ukrainian].

РОБОТА В МАЛИХ ГРУПАХ ЗІ СТУДЕНТАМИ ПРИ ВИВЧЕННІ СТОМАТОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Дворник В. М., Баля Г. М., Марченко К. В., Шеметов О. В.,

Перепелова Т. В., Ілляшенко Ю. І., Мартиненко І. М.

Резюме. Сучасне викладання у медичних закладах вищої освіти має передбачати різноманітні підходи до навчання студентів. Індивідуалізація та компетентнісний підхід у навчанні позитивно впливають на кінцевий результат. Робота в малих групах є прекрасним методом для засвоєння матеріалу, оскільки передбачає активну участь кожного студента в обговоренні, аналізі та вирішенні поставлених завдань; розвитку клінічного мислення, так як здобувачі вчаться аналізувати інформацію, оцінювати різні точки зору та приймати обґрунтовані рішення, розвитку комунікативних навичок – робота в групі допомагає студентам відпрацювати навички ефективного спілкування, аргументації своєї точки зору та роботи в команді; а також удосконалення практичних навичок здобувачів, необхідних для роботи лікаря-стоматолога.

Метою роботи в малих групах є набуття студентам навичок, що необхідні для спілкування та співпраці. Висловлення думок допомагає їм відчути їхні власні можливості та зміцнити їх.

Також, необхідно розуміти та не недооцінювати роль викладача у даній методиці. Основними його завданнями є: спочатку визначення навчальних цілей, розробка завдань із врахування індивідуальних особливостей студентів, за необхідності зміна складу груп, та розробка навчальних матеріалів і створення інструкцій та позитивної атмосфери. Під час проведення заняття – надання необхідної допомоги, контроль за часом та стимулювання активності у здобувачів. По його завершенню: оцінка роботи груп та кожного студента окремо.

Робота в малих групах – це потужний інструмент для розвитку майбутніх стоматологів у поєднанні з іншими методами, включаючи традиційні. Вона сприяє не тільки засвоєнню теоретичних знань, але й розвитку клінічного мислення, формуванню практичних навичок, комунікативних компетенцій та командного духу. Правильно організована робота в групах може значно підвищити ефективність навчального процесу та підготувати студентів до успішної професійної діяльності.

Ключові слова: робота в малих групах, стоматологія, навчання, комунікативні навички, практичні навички.

WORKING IN SMALL GROUPS WITH STUDENTS WHEN STUDYING DENTAL DISCIPLINES

Dvornyk V. M., Balya H. M., Marchenko K. V., Shemetov O. V.,
Perepelova T. V., Illiashenko Yu. I., Martynenko I. M.

Abstract. Modern teaching in medical institutions of higher education should include various approaches to student learning. Individualization and a competency-based approach to education have a positive effect on the final result. Working in small groups is an excellent method for learning the material, as it involves the active participation of each student in the discussion, analysis and solving of the assigned tasks; development of clinical thinking, as students learn to analyze information, evaluate different points of view and make informed decisions, development of communication skills – working in a group helps students practice the skills of effective communication, argumentation of their point of view and teamwork; as well as improving the practical skills of the students, necessary for the work of a dentist.

The purpose of working in small groups is for students to acquire skills necessary for communication and cooperation. Expressing their opinions helps them to feel their own capabilities and strengthen them.

Also, it is necessary to understand and not underestimate the role of the teacher in this method. Its main tasks are: first, defining educational goals, developing tasks taking into account the individual characteristics of students, changing the composition of groups if necessary, and developing educational materials and creating instructions and a positive atmosphere. During the lesson – providing the necessary assistance, time control and stimulation of the students' activity. Upon its completion: evaluation of the work of groups and each student individually.

Working in small groups is a powerful tool for the development of future dentists in combination with other methods, including traditional ones. It contributes not only to the assimilation of theoretical knowledge, but also to the development of clinical thinking, the formation of practical skills, communication skills and team spirit. Properly organized work in groups can significantly increase the effectiveness of the educational process and prepare students for successful professional activity.

Key words: work in small groups, dentistry, learning, communication skills, practical skills.

ORCID and contributionship / ORCID автора та його внесок до статті:

Dvornyk V. M.: <https://orcid.org/0000-0002-9154-9351>^{AEF}

Balya H. M.: <https://orcid.org/0000-0002-9220-7089>^{ABF}

Marchenko K. V.: <https://orcid.org/0000-0001-8614-8986>^{BC}

Shemetov O. V.: <https://orcid.org/0000-0003-4691-9824>^{BC}

Perepelova T. V.: <https://orcid.org/0000-0002-4579-8277>^{ACDEF}

Illiashenko Yu. I.: <https://orcid.org/0000-0002-7890-7839>^{AC}

Martynenko I. M.: <https://orcid.org/0000-0002-7034-6512>^{BC}

Conflict of interest / Конфлікт інтересів:

The authors declare no conflict of interest / Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів.

Corresponding author / Адреса для кореспонденції

Perepelova Tatiana Vasylivna / Перепелова Тетяна Василівна

Poltava State Medical University / Полтавський державний медичний університет

Ukraine, 36000, Poltava, 23 Shevchenko str. / Адреса: Україна, 36000, м. Полтава, вул. Шевченка 23

Tel.: 0957795195 / Тел.: 0957795195

E-mail: t.perepelova@pdmu.edu.ua

A – Work concept and design, B – Data collection and analysis, C – Responsibility for statistical analysis, D – Writing the article, E – Critical review, F – Final approval of the article / A – концепція роботи та дизайн, B – збір та аналіз даних, C – відповідальність за статистичний аналіз, D – написання статті, E – критичний огляд, F – остаточне затвердження статті.

Received 20.09.2024 / Стаття надійшла 20.09.2024 року

Accepted 07.02.2025 / Стаття прийнята до друку 07.02.2025 року

DOI 10.29254/2077-4214-2025-1-176-341-350

UDC 378.6:61-057.875:616-056.34]-056.157

Zhyvotovska L. V., Bodnar L. A., Bodnar V. A., Tarasenko K. V., Mohylnyk A. I.

PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL ASPECTS OF OVERCOMING THE STIGMATIC ATTITUDE OF FUTURE DOCTORS TOWARDS PATIENTS WITH MENTAL DISORDERS

Poltava State Medical University (Poltava, Ukraine)

bod.lesya@gmail.com

The article analyses the problem of stigmatisation of patients with mental disorders, the reasons for its occurrence and spread, and outlines possible ways to solve it. It is revealed that stigmatisation of mentally ill people is the first barrier to treatment and recovery: it leads to rejection of such persons, discrimination and exclusion from public life in various spheres. This becomes especially significant if patients encounter such attitudes among doctors, nurses and other healthcare professionals. The article describes the stigmatising attitude and negative approach to